

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 26. toukokuuta 2023
(OR. en)

9855/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0173 (NLE)

SOC 374
EMPL 252
ECOFIN 500
EDUC 201

SAATE

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	24. toukokuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 599 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 599 final.

Liite: COM(2023) 599 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 24.5.2023
COM(2023) 599 final

2023/0173 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaan jäsenvaltiot pitävät talouspolitiikkaansa ja työllisyyden edistämistä yhteistä etua koskevin asioina ja sovittavat toimensa yhteen neuvostossa. Neuvoston on määrä hyväksyä työllisyyspolitiikan suuntaviivat (148 artikla), ja niiden on oltava talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen mukaisia (121 artikla).

Vaikka talouspolitiikan laajat suuntaviivat pysyvät voimassa toistaiseksi, työllisyyspolitiikan suuntaviivat on laadittava joka vuosi. Suuntaviivat hyväksyttiin ensimmäisen kerran yhdessä (ns. yhdennettynä pakettina) vuonna 2010 Eurooppa 2020 -strategian tueksi. Yhdennetyt suuntaviivat pysyivät vakaina vuoteen 2014 asti. Vuonna 2015 hyväksyttiin tarkistetut yhdennetyt suuntaviivat. Vuonna 2018 työllisyyspolitiikan suuntaviivat linjattiin Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission marraskuussa 2017 julistaman Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden mukaisiksi, jotta voidaan edistää uudistuksia kansallisella tasolla ja näyttää suuntaa uudistetulle ylöspäin tapahtuvalle lähentymisprosessille kohti parempia työ- ja elinoloja kaikkialla Euroopassa. Nämä suuntaviivat pysyivät muuttumattomina vuonna 2019. Vuonna 2020 niitä mukautettiin niin, että voitiin ottaa huomioon covid-19-kriisin seurauksiin, vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin liittyviä tekijöitä. Vuonna 2021 suuntaviivojen voimassaoloa jatkettiin samalla, kun johdanto-osan kappaleita mukautettiin vastaamaan Porton sosiaalialan huippukokouksen tuloksia ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevaa toimintasuunnitelmaa. Vuonna 2022 suuntaviivoja muutettiin merkittävästi ottamalla huomioon covid-19-pandemian jälkeinen ympäristö, tuomalla niihin enemmän vihreän siirtymän oikeudenmukaisuuteen liittyviä tekijöitä, ottamalla huomioon viimeaikaisia poliittisia aloitteita ja lisäämällä niihin politiikan osatekijöitä, jotka ovat erityisen merkityksellisiä Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen vuoksi. Vuonna 2023 suuntaviivat pysyvät jälleen ennallaan, joskin johdanto-osan kappaleita mukautetaan vastaamaan työllisyyttä, osaamista ja köyhyyden vähentämistä koskevia EU:n uusia yleistavoitteita ja kansallisia tavoitteita sekä viimeaikaisia aloitteita.

Työllisyyspolitiikan suuntaviivat esitetään yhdessä talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen kanssa jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoja koskevassa neuvoston päätöksessä (yhdennettyjen suuntaviivojen II osa), ja ne muodostavat perustan maakohtaisille suosituksille eri aloilla.

Tarkistetut työllisyyden suuntaviivat ovat seuraavat:

Suuntaviiva 5: Työvoiman kysynnän lisääminen

Suuntaviiva 6: Työvoiman tarjonnan lisääminen, työhön pääsyn parantaminen sekä elinikäisten taitojen ja osaamisen hankkiminen

Suuntaviiva 7: Työmarkkinoiden toiminnan ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun toimivuuden parantaminen

Suuntaviiva 8: Yhtäläisten mahdollisuuksien ja sosiaalisen osallisuuden edistäminen sekä köyhyyden torjuminen

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 148 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon¹,

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²,

on kuullut alueiden komiteaa,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon³,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Jäsenvaltiot ja unioni pyrkivät kehittämään yhteensovitettoa työllisyysstrategiaa ja erityisesti edistämään ammattitaitoisen, koulutetun ja mukautumiskykyisen työvoiman sekä tulevaisuuteen suuntautuvien ja talouden muutoksiin reagoivien työmarkkinoiden kehittymistä, jotta voidaan saavuttaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklassa määrätty täystyöllisyyttä ja sosiaalista edistystä, tasapainoista kasvua, korkeatasoista ympäristönsuojelua ja ympäristön laadun parantamista koskevat tavoitteet. Jäsenvaltiot pitävät työllisyyden edistämistä yhteistä etua koskevana asiana ja sovittavat sitä koskevat toimensa neuvostossa yhteen niin, että ne ottavat huomioon työnantajien ja työntekijöiden velvollisuuksiin liittyvät kansalliset käytännöt.
- (2) Unioni torjuu sosiaalista syrjäytymistä ja syrjintää sekä edistää yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta ja sosiaalista suojelua, naisten ja miesten tasa-arvoa, sukupolvien välistä yhteisvastuuta ja lapsen oikeuksien suojelua, joista määrätään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklassa. Unioni ottaa politiikkansa ja toimintansa määrittelyssä ja toteuttamisessa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 9 artiklan mukaisesti vaatimukset, jotka liittyvät korkean työllisyystason edistämiseen, riittävän sosiaalisen suojelun takaamiseen, köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseen, korkeatasoiseen koulutukseen ja ihmisten terveyden korkeatasoiseen suojeluun.
- (3) Unioni on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti kehittänyt ja pannut täytäntöön politiikan koordinoitavaliineitä talous- ja työllisyyspolitiikan alalla. Päätöksen (EU) 2022/2296⁴ liitteessä vahvistetut jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivat, jäljempänä 'suuntaviivat', yhdessä neuvoston suosituksessa (EU)

¹ Lausunto annettu xx päivänä xxkuuta 2023 (ei vielä julkaistu EUVL:ssä).

² Lausunto annettu xx päivänä xxkuuta 2023 (ei vielä julkaistu EUVL:ssä).

³ Lausunto annettu xx päivänä xxkuuta 2023 (ei vielä julkaistu EUVL:ssä).

⁴ Neuvoston päätös (EU) 2022/2296, annettu 21 päivänä marraskuuta 2022, jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista (EUVL L 304, 24.11.2022, s. 67).

2015/1184⁵ vahvistettujen jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen kanssa ovat osa kyseisiä välineitä ja muodostavat yhdenmetyt suuntaviivat. Niiden tarkoituksena on ohjata jäsenvaltioita ja unionia politiikan täytäntöönpanossa niin, että otetaan huomioon jäsenvaltioiden keskinäinen riippuvuus. Tämän tuloksena saatavilla koordinoituilla eurooppalaisilla ja kansallisilla politiikoilla ja uudistuksilla on tarkoitus muodostaa asianmukainen yleisesti kestävä talous-, työllisyys- ja sosiaalipolitiikan yhdistelmä, jolla olisi oltava myönteisiä heijastusvaikutuksia työmarkkinoihin ja yhteiskuntaan yleisesti, ja reagoida tehokkaasti keskipitkän ja pitkän aikavälin haasteisiin sekä covid-19-pandemian ja sen jälkeen Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan ja elinkustannusten nousun vaikutuksiin.

- (4) Jotta voidaan tehostaa taloudellista ja sosiaalista edistystä, tukea vihreää ja digitaalista siirtymää, vahvistaa EU:n teollisuuspolitiikkaa ja saavuttaa unionissa osallistavat, kilpailukykyiset ja sopeutumiskykyiset työmarkkinat, jäsenvaltioiden olisi puututtava työvoimapulaan ja osaamisvajasteeseen ja edistettävä laadukasta koulutusta, tulevaisuuteen suuntautuvaa ammatillista koulutusta, elinikäistä täydennys- ja uudelleen koulutusta sekä tehokasta aktiivista työmarkkinapolitiikkaa ja parempia uramahdollisuuksia vahvistamalla koulutusjärjestelmän ja työmarkkinoiden välisiä yhteyksiä ja tunnustamalla epävirallisen ja arkioppimisen kautta hankitut taidot, tiedot ja pätevyydet.
- (5) Suuntaviivat ovat johdonmukaiset vakaus- ja kasvusopimuksen, voimassa olevan unionin lainsäädännön ja unionin eri aloitteiden kanssa, mukaan lukien neuvoston suositukset, jotka on annettu 14 päivänä kesäkuuta 2021⁶, 29 päivänä marraskuuta 2021⁷, 5 päivänä huhtikuuta 2022⁸, 16 päivänä kesäkuuta 2022⁹, 28 päivänä marraskuuta 2022¹⁰, 8 päivänä joulukuuta 2022¹¹ ja 30 päivänä tammikuuta 2023¹², sekä 4 päivänä maaliskuuta 2021 annettu komission suositus¹³, 26 päivänä helmikuuta

⁵ Neuvoston suositus (EU) 2015/1184, annettu 14 päivänä heinäkuuta 2015, jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (EUVL L 192, 18.7.2015, s. 27).

⁶ Neuvoston suositus, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2021, eurooppalaisen lapsitakuun perustamisesta (EUVL L 223, 22.6.2021, s. 14).

⁷ Neuvoston suositus, annettu 29 päivänä marraskuuta 2021, monimuotoisen oppimisen menetelmistä laadukkaana ja osallistavan perus- ja toisen asteen koulutuksen edistämiseksi (EUVL C 504, 14.12.2021, s. 21).

⁸ Neuvoston suositus annettu 5 päivänä huhtikuuta 2022, siltojen rakentamisesta tehokkaan eurooppalaisen korkeakoulu-yhteistyön tukemiseksi (EUVL C 160, 13.4.2022, s. 1).

⁹ Neuvoston suositus, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2022, eurooppalaisesta lähestymistavasta pieniin osaamiskokonaisuuksiin elinikäisen oppimisen ja työllistyvyyden tukemiseksi (EUVL C 243, 27.6.2022, s. 10), neuvoston suositus, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2022, henkilökohtaisista oppimistileistä (EUVL C 243, 27.6.2022, s. 26), neuvoston suositus, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2022, oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastoneutraaliuteen (EUVL C 243, 27.6.2022, s. 35) ja neuvoston suositus, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2022, vihreää siirtymää ja kestävä kehitystä koskevasta oppimisesta (EUVL C 243, 27.6.2022, s. 1).

¹⁰ Neuvoston suositus, annettu 28 päivänä marraskuuta 2022, aiheesta ”Tie koulumenestykseen” ja koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseen tähtäävistä politiikoista 28. kesäkuuta 2011 annetun neuvoston suosituksen korvaaminen (EUVL C 469, 9.12.2022, s. 1).

¹¹ Neuvoston suositus, annettu 8 päivänä joulukuuta 2022, kohtuuhintaisen ja laadukkaan pitkäaikaishoidon saatavuudesta (EUVL C 476, 15.12.2022, s. 1) ja neuvoston suositus, annettu 8 päivänä joulukuuta 2022, varhaiskasvatuksesta – vuoteen 2030 ulottuvat Barcelonan tavoitteet (EUVL C 484, 20.12.2022, s. 1).

¹² Neuvoston suositus, annettu 30 päivänä tammikuuta 2023, riittävästä vähimmäistoimeentulosta aktiivisen osallisuuden varmistamiseksi (EUVL C 41, 3.2.2023, s. 1).

¹³ Komission suositus (EU) 2021/402, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2021, tehokkaasta työllisyyden aktiivisuudesta covid-19-kriisin jälkeen (EASE-järjestelmä) (EUVL L 80, 8.3.2021, s. 1).

2021 annettu neuvoston päätöslauselma¹⁴, komission tiedonannot ”Ihmisten hyväksi toimivan talouden rakentaminen: yhteisötalouden toimintasuunnitelma”¹⁵, ”Digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelma 2021–2027”¹⁶, ”Vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva strategia 2021–2030”¹⁷, ”Vammaisten henkilöiden työllisyyspaketti”¹⁸, ”Eurooppalainen hoito- ja hoivastrategia”¹⁹), ”Vihreän kehityksen teollisuussuunnitelma nettonollan aikakaudelle”²⁰, ”Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvistaminen Euroopan unionissa”²¹ ja ”Jäsenvaltioiden politiikkojen jakaumavaikutusten parempi arviointi”²², Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2021/2316²³ sekä 19 päivänä lokakuuta 2022²⁴, 23 päivänä marraskuuta 2022²⁵ ja toukokuussa 2023²⁶ annetut Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivit, Euroopan osaamisen teemavuodesta 2023 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös²⁷, komission tiedonanto ja ehdotus neuvoston suositukseksi yhteisötalouden perusedellytyksistä²⁸ ja 26 päivänä huhtikuuta 2023 annetut komission ehdotukset talouden ohjausjärjestelmän uudelleentarkastelusta.

- (6) Talouspolitiikan eurooppalainen ohjausjakso yhdistää eri välineet talous- ja työllisyyspolitiikan yhdenmisen monenvälisen koordinoinnin ja valvonnan kehykseen unionin sisällä. Talouspolitiikan eurooppalaisella ohjausjaksolla pyritään ympäristökestävyyteen, tuottavuuteen, oikeudenmukaisuuteen ja makrotalouden vakauteen, mutta samalla siihen sisältyvät Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja sen seurantavälineen, sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun, periaatteet ja sillä mahdollistetaan vahva sitoutuminen toimintaan työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan ja muiden sidosryhmien kanssa. Sillä tuetaan myös kestävä kehityksen tavoitteiden toteuttamista. Unionin ja jäsenvaltioiden talous- ja työllisyyspolitiikan olisi oltava tiiviissä yhteydessä Euroopan oikeudenmukaiseen siirtymiseen ilmastoneutraaliin, ympäristökestäväan ja digitaaliseen talouteen, sillä olisi parannettava kilpailukykyä, varmistettava asianmukaiset työolosuhteet, edistettävä innovointia, sosiaalista oikeudenmukaisuutta, yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja ylöspäin tapahtuvaa sosioekonomista lähentymistä sekä torjuttava eriarvoisuutta ja alueellisia eroja.

¹⁴ Neuvoston päätöslauselma eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisista puitteista edettäessä kohti eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamista ja kehittämistä (2021–2030) (EUVL C 66, 26.2.2021, s. 1).

¹⁵ COM(2021) 778 final.

¹⁶ COM(2020) 624 final.

¹⁷ COM(2021) 101 final.

¹⁸ [Työllisyyspaketti vammaisten henkilöiden työmarkkinatulosten parantamiseksi – Työllisyys, sosiaaliasiat ja osallisuus – Euroopan komissio \(europa.eu\)](#)

¹⁹ COM(2022) 440 final.

²⁰ COM(2023) 62 final.

²¹ COM(2023) 38 ja 40 final.

²² COM(2022) 494 final.

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2021/2316, annettu 22 päivänä joulukuuta 2021, Euroopan nuorison teemavuodesta (2022) (EUVL L 462, 28.12.2021, s. 1).

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2041, annettu 19 päivänä lokakuuta 2022, riittävästä vähimmäispalkoista Euroopan unionissa (EUVL L 275, 25.10.2022, s. 33).

²⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2381, annettu 23 päivänä marraskuuta 2022, pörssiyhtiöiden hallintoelinten jäsenten sukupuolijakauman tasapainottamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä (EUVL L 315, 7.12.2022, s. 44).

²⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi [(EU) 2023/..., annettu... päivänä...kuuta...], samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisen lujittamisesta.

²⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2023/936, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, Euroopan osaamisen teemavuodesta (EUVL L 125, 11.5.2023, s. 1).

²⁸ ...

- (7) Ilmastonmuutos ja muut ympäristöön liittyvät haasteet, tarve varmistaa oikeudenmukainen vihreä siirtymä, siirtyminen kohti energiaomavaraisuutta, nettonollateollisuuden parempi kilpailukyky ja tarve varmistaa Euroopan avoin strateginen riippumattomuus sekä digitalisaatio, tekoäly, etätyön lisääntyminen, alustatalous ja väestörakenteen muutos muuttavat perusteellisesti Euroopan talouksia ja yhteiskuntia. Unionin ja sen jäsenvaltioiden on toimittava yhdessä, jotta tähän rakenteelliseen kehitykseen voidaan puuttua tehokkaasti ja ennakoivasti ja jotta nykyisiä järjestelmiä ja niihin liittyvää politiikkaa voidaan mukauttaa tarpeen mukaan niin, että otetaan huomioon jäsenvaltioiden talouksien ja työmarkkinoiden tiivis keskinäinen riippuvuus. Tämä edellyttää sitä, että niin unionin kuin jäsenvaltioidenkin tasolla toteutetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja talouden ohjausjärjestelmää koskevien unionin säännösten mukaisesti koordinoituja, kunnianhimoisia ja tehokkaita politiikkatoimia, tunnustaen työmarkkinaosapuolten rooli sekä ottaen huomioon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari. Tällaisten politiikkatoimien olisi katettava kestävien investointien edistäminen ja entistä vahvempi sitoutuminen asianmukaisesti jaksotettuihin uudistuksiin, joilla vahvistetaan kestävä ja osallistava talouskasvu, laadukkaiden työpaikkojen luomista, tuottavuutta, asianmukaisia työolosuhteita, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta, ylöspäin suuntautuvaa sosioekonomista lähentymistä, sietokykyä ja vastuullisen finanssipolitiikan harjoittamista. Kuten vihreää siirtymää ja kestävä kehitystä koskevasta oppimisesta 16 päivänä kesäkuuta 2022 annetussa neuvoston suosituksessa osoitetaan, näiden politiikkojen täytäntöönpanoa voidaan tukea sisällyttämällä koulutusulottuvuus järjestelmällisesti muihin vihreään siirtymään ja kestäväan kehitykseen liittyviin politiikkoihin, ottaen huomioon elinikäinen näkökulma. Tukea olisi annettava nykyisistä unionin rahoitusohjelmista, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/241²⁹ perustetusta elpymis- ja palautumistukivälineestä ja koheesipolitiikan rahastoista, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1057³⁰ perustettu Euroopan sosiaalirahasto plus ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1058³¹ hallinnoitu Euroopan aluekehitysrahasto, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1056³² perustetusta oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta. Poliittikkatoimissa olisi yhdistettävä tarjonta- ja kysyntäpuolen toimenpiteitä ja otettava samalla huomioon niiden vaikutukset talouteen, ympäristöön, työllisyyteen ja yhteiskuntaan.
- (8) Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio antoivat marraskuussa 2017 julistuksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista³³. Siinä esitetään 20 periaatetta ja oikeutta, joilla tuetaan moitteettomasti toimivia ja oikeudenmukaisia työmarkkinoita ja hyvinvointijärjestelmiä. Ne on järjestetty kolmeen luokkaan: yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy työmarkkinoille, oikeudenmukaiset työolot sekä sosiaalinen suojelu ja sosiaalinen osallisuus. Periaatteet ja oikeudet ohjaavat unionia strategisesti, ja niillä

²⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1057, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1296/2013 kumoamisesta ([EUVL L 231, 30.6.2021, s. 21](#)).

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1058, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastosta ja koheesiorahastosta (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 60).

³² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1056, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, oikeudenmukaisen siirtymän rahaston perustamisesta (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 1).

³³ Toimielinten välinen julistus Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista (EUVL C 428, 13.12.2017, s. 10).

varmistetaan, että ilmastoneutraaliuteen, ympäristökestävyyteen, digitalisaatioon sekä väestörakenteen muutoksiin liittyvät siirtymät ovat sosiaalisesti reiluja ja oikeudenmukaisia ja turvaavat alueellisen yhteenkuuluvuuden. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari ja siihen liittyvä sosiaali-indikaattoreiden tulostaulu muodostavat viitekehysten, jolla seurataan jäsenvaltioiden työllisyys- ja sosiaalipolitiikan toimivuutta, edistetään uudistuksia ja investointeja kansallisella tasolla, aluetasolla ja paikallistasolla sekä sovitetaan yhteen sosiaaliset ja markkinanäkökohdat tämän päivän modernissa taloudessa, mihin sisältyy myös yhteisötalouden edistäminen. Komissio esitti 4 päivänä maaliskuuta 2021 Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskevan toimintasuunnitelman, jäljempänä 'toimintasuunnitelma', joka sisältää kunnianhimoisia mutta realistisia työllisyyttä, osaamista ja köyhyyden vähentämistä koskevia EU:n yleistavoitteita ja niitä täydentäviä alatavoitteita vuodeksi 2030, sekä tarkistetun sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun.

- (9) Valtion- ja hallitusten päämiehet totesivat 8 päivänä toukokuuta 2021 Portossa järjestetyssä sosiaalialan huippukokouksessa, että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpano vahvistaa unionin pyrkimyksiä kohti digitaalista, vihreää ja oikeudenmukaista siirtymää ja edistää ylöspäin tapahtuvan sosiaalisen ja taloudellisen lähentymisen toteutumista ja väestörakenteellisiin haasteisiin vastaamista. He korostivat, että sosiaalinen ulottuvuus, työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu ja työmarkkinaosapuolten aktiivinen osallistuminen kuuluvat erittäin kilpailukykyisen sosiaalisen markkinatalouden keskiöön ja suhtautuivat myönteisesti unionin uusiin yleistavoitteisiin. Päämiehet vahvistivat määrätietoisien pyrkimyksensä, sellaisena kuin se on vahvistettu Eurooppa-neuvoston strategisella ohjelmalla 2019–2024, edelleen syventää Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa unionin tasolla ja kansallisella tasolla ottaen asianmukaisesti huomioon kunkin tahon toimivaltuudet sekä toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet. Lopuksi he korostivat, että on tärkeää seurata tiiviisti, myös korkeimmalla tasolla, Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja vuotta 2030 koskevien unionin yleistavoitteiden täytäntöönpanon edistymistä.
- (10) Portossa kokoontuneet EU-maiden johtajat ja kesäkuussa 2021 kokoontunut Eurooppa-neuvosto olivat tyytyväisiä vuodeksi 2030 asetettuihin uusiin unionin yleistavoitteisiin, jotka koskevat työllisyyttä (vähintään 78 prosenttia 20–64-vuotiaista on työelämässä), taitoja (vähintään 60 prosenttia kaikista aikuisista osallistuu koulutukseen vuosittain) ja köyhyyden vähentämistä (köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa ainakin 15 miljoonaa ihmistä vähemmän, mihin sisältyy viisi miljoonaa lasta) ja joiden avulla voidaan yhdessä sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun kanssa seurata edistymistä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanossa osana politiikan koordinoitikehystä talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä. Lisäksi Porton sosiaalisessa sitoumuksessa kehoitettiin jäsenvaltioita asettamaan kunnianhimoisia kansallisia tavoitteita, joilla kunkin maan lähtötilanne huomioon ottaen edistetään asianmukaisesti vuodeksi 2030 asetettujen unionin yleistavoitteiden saavuttamista. Jäsenvaltiot esittivät kansalliset tavoitteensa komission pyynnöstä syyskuun 2021 ja kesäkuun 2022 välisenä aikana. Ministerit korostivat kesäkuussa 2022 työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvostossa (TSTK-neuvosto), että on tärkeää seurata tiiviisti edistymistä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja vuotta 2030 koskevien EU:n yleistavoitteiden täytäntöönpanossa. Tätä taustaa vasten kansalliset tavoitteet sisältyvät nyt vuoden 2023 yhteiseen työllisyysraporttiin, ja ne sisällytetään tiiviimmin talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson seurantavälineisiin. Lisäksi työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvoo-antavat elimet ovat viimeistelleet keskeiset viestit käytettäväksi perustana kesäkuussa TSTK-neuvostossa

ohjausjaksoon liittyvissä keskusteluissa, jotka koskevat mahdollista kehystä ylöspäin tapahtuvan sosiaalisen lähentymisen riskien arvioinnin ja seurannan vahvistamiseksi unionissa.

- (11) Venäjän hyökättyä Ukrainaan Eurooppa-neuvosto tuomitsi 24 päivänä helmikuuta 2022 antamissaan päätelmissä toimet, joilla Venäjä pyrkii heikentämään turvallisuutta ja vakautta Euroopassa ja koko maailmassa, ja ilmaisi solidaarisuutensa Ukrainan kansaa kohtaan korostaen, että Venäjän toimet rikkovat kansainvälistä oikeutta ja Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan periaatteita. Nykyisessä tilanteessa direktiivin 2001/55/EY käyttöä koskevalla neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382³⁴ myönnetty tilapäinen suojelu tarjoaa Euroopan maissa nopeaa ja tehokasta apua kotiseudultaan siirtymään joutuneille ihmisille, jotka ovat paenneet Ukrainasta Venäjän hyökkäyssodan vuoksi, ja antaa heille mahdollisuuden nauttia kaikkialla unionissa vähimmäisoikeuksista, jotka tarjoavat riittävän suojelun tason. Osallistumalla Euroopan työmarkkinoille Ukrainasta siirtymään joutuneet henkilöt voivat osaltaan vahvistaa unionin taloutta ja auttaa tukemaan omaa maataan ja kansalaisiaan. Hankitut kokemukset ja taidot voivat tulevaisuudessa edistää Ukrainan jälleenrakentamista. Tilapäinen suojelu antaa ilman huoltajaa saapuville lapsille ja teini-ikäisille oikeuden lailliseen holhoukseen sekä mahdollisuuden lapsuusiän hoivaan ja koulutukseen. Jäsenvaltioiden olisi otettava työmarkkinaosapuolet mukaan sellaisten politiikkatoimien suunnitteluun, täytäntöönpanoon ja arviointiin, joilla pyritään vastaamaan Venäjän Ukrainaan kohdistamasta hyökkäyssodasta aiheutuviin työllisyys- ja osaamishaasteisiin, ammattipätevyyden tunnustaminen mukaan lukien. Työmarkkinaosapuolilla on keskeinen rooli sodan vaikutusten lieventämisessä työllisyyden ja tuotannon säilymisen kannalta.
- (12) Työmarkkinoiden, myös kansallisten palkanmuodostusmekanismien, uudistuksissa olisi kunnioitettava työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun kansallisia käytäntöjä ja työmarkkinaosapuolten autonomiaa, kun tavoitellaan oikeudenmukaisia palkkoja, jotka mahdollistavat kohtuullisen elintason ja kestäväen kasvun ja ylöspäin tapahtuvan sosioekonomisen lähentymisen. Uudistusten olisi mahdollistettava laaja pohdinta sosioekonomisista tekijöistä, kuten kestävyyteen, kilpailukykyyn, innovointiin, laadukkaiden työpaikkojen luomiseen, työoloihin, työssäkäyvien köyhyyteen, koulutukseen ja osaamiseen, kansanterveyteen, sosiaaliseen suojeluun ja osallisuuteen sekä reaalityöihin liittyvistä parannuksista. Näiltä osin elpymis- ja palautumistukiväline ja muut unionin rahastot tukevat jäsenvaltioita unionin painopisteiden mukaisten uudistusten ja investointien toteuttamisessa tehden Euroopan talouksista ja yhteiskunnista kestävämpiä, selviytymiskykyisempiä ja valmiimpia vihreään ja digitaaliseen siirtymään covid-19-pandemian jälkeisessä muuttuvassa ympäristössä. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on entisestään pahentanut olemassa olevia sosioekonomisia haasteita. Jäsenvaltioiden ja unionin olisi jatkossakin varmistettava, että sosiaalisia sekä työllisyys- ja talousvaikutuksia lievennetään ja että siirtymät ovat sosiaalisesti tasapuolisia ja oikeudenmukaisia, kun otetaan huomioon myös se, että lisääntynyt avoin strateginen riippumattomuus ja vihreän siirtymän nopeutuminen auttavat vähentämään riippuvuutta energian ja muiden strategisten tuotteiden ja teknologioiden tuonnista etenkin Venäjältä. On tärkeää vahvistaa kriisinsietokykyä ja pyrkiä osallistamaan ja selviytymiskykyiseen yhteiskuntaan, jossa

³⁴ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/382, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2022, Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteen toteamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta (EUVL L 71, 4.3.2022, s. 1).

ihmisiä suojellaan ja jossa he pystyvät ennakoimaan ja hallitsemaan muutosta ja osallistumaan aktiivisesti yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen toimintaan.

Kun otetaan huomioon myös vihreä ja digitaalinen siirtymä, työmarkkinasiirtymien tueksi tarvitaan johdonmukaista aktiivista työmarkkinapolitiikkaa, johon sisältyy tilapäisiä ja kohdennettuja työhönotto- ja siirtymäkannustimia, osaamispolitiikkaa, mukaan lukien vihreää siirtymää ja kestävästä kehitystä koskeva oppiminen, sekä kohdennettuja, tehokkaita ja mukautumiskykyisiä työvoimapalveluja, kuten muun muassa komission suosituksessa (EU) 2021/402 ja oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastoneutraaliuteen 16 päivänä kesäkuuta 2022 annetussa neuvoston suosituksessa korostetaan. Työntekijöiden asianmukaiset työolot, muun muassa työterveys ja -turvallisuus sekä fyysinen ja henkinen terveys, olisi varmistettava.

- (13) Kaiken muotoista syrjintää olisi torjuttava, sukupuolten tasa-arvo varmistettava ja nuorisotyöllisyyttä tuettava. Kaikille olisi taattava yhtäläiset mahdollisuudet, ja etenkin lasten, vammaisten henkilöiden ja romanien köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä olisi vähennettävä erityisesti varmistamalla työmarkkinoiden ja asianmukaisten ja osallistavien sosiaalisen suojelun järjestelmien tehokas toiminta 8 päivänä marraskuuta 2019 annetun neuvoston suosituksen ja riittävästä vähimmäistoimeentulosta aktiivisen osallisuuden varmistamiseksi 30 päivänä tammikuuta 2023 annetun neuvoston suosituksen³⁵ mukaisesti ja poistamalla tekijöitä, jotka estävät osallistumista osallistavaan ja tulevaisuuteen suuntautuvaan koulutukseen, elinikäiseen oppimiseen ja työmarkkinoille, myös investoimalla varhaiskasvatukseen ja päivähoitoon eurooppalaisen lapsitakuun ja neuvoston suosituksen ”Varhaiskasvatus – vuoteen 2030 ulottuvat Barcelonan tavoitteet” mukaisesti sekä digitaalisiin ja vihreisiin taitoihin digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelman ja vihreää siirtymää ja kestävästä kehitystä koskevasta oppimisesta annetun neuvoston suosituksen ja neuvoston suosituksen ”Tie koulumenestykseen” mukaisesti. Kohtuuhintaisen ja laadukkaan pitkäaikaishoidon oikea-aikainen ja tasavertainen saatavuus kohtuuhintaisen ja laadukkaan pitkäaikaishoidon saatavuudesta annetun neuvoston suosituksen mukaisesti sekä terveydenhuoltopalvelujen, mukaan lukien ennaltaehkäisy ja terveydenhuollon edistäminen, saatavuus ovat erityisen tärkeitä, kun otetaan huomioon myös mahdolliset tulevat terveysriskit ja yhteiskuntien ikääntyminen. Vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia edistää talouskasvua ja sosiaalista kehitystä olisi hyödynnettävä paremmin vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan strategian³⁶ mukaisesti. Strategiassa kehoitettiin jäsenvaltioita asettamaan työllisyys- ja aikuiskoulutustavoitteita vammaisille henkilöille. Uudet teknologiat ja kehittyvät työpaikat kaikkialla unionissa mahdollistavat joustavamman työn organisoinnin sekä paremman tuottavuuden ja työ- ja yksityiselämän tasapainon ja edistävät samalla EU:n vihreitä sitoumuksia. Samalla ne tuovat työmarkkinoille uusia haasteita, jotka vaikuttavat ihmisten työoloihin, työterveyteen ja -turvallisuuteen sekä sosiaalisen suojelun saatavuuteen. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että työn organisoinnin uudet muodot johtavat laadukkaisiin työpaikkoihin ja terveisiin työympäristöihin, säilyttävät vakiintuneet työntekijöiden oikeudet ja sosiaaliset oikeudet ja vahvistavat Euroopan sosiaalista mallia.
- (14) Yhdennettyjen suuntaviivojen olisi toimittava perustana maakohtaisille suosituksille, joita neuvosto voi antaa jäsenvaltioille. Jäsenvaltioiden on hyödynnettävä

³⁵ Neuvoston suositus, annettu 30 päivänä tammikuuta 2023, riittävästä vähimmäistoimeentulosta aktiivisen osallisuuden varmistamiseksi (EUVL C 41, 3.2.2023, s. 1).

³⁶ COM(2021) 101 final.

täysimääräisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2020/2221³⁷ vahvistettuja REACT-EU-välineen määrärahojaan; asetuksella vahvistetaan vuosien 2014–2020 koheesiopolitiikan rahastoja ja vähävaraisimmille suunnattua eurooppalaista rahastoa (FEAD) vuoteen 2023 saakka. Ukrainan tämänhetkisen kriisin vuoksi asetusta (EU) 2020/2221 on täydennetty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2022/562³⁸ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2021/1060³⁹ tehdyllä lisämuutoksella, joka koskee REACT-EU-välineen ennakkomaksujen korottamista ja uutta yksikkökustannusta, joilla nopeutetaan Ukrainasta lähtevien ja unioniin tulevien ihmisten integroitumista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/613⁴⁰ mukaisesti.

Jäsenvaltioiden olisi lisäksi ohjelmakaudella 2021–2027 hyödynnettävä täysimääräisesti Euroopan sosiaalirahasto plussaa, Euroopan aluekehitysrahastoa, elpymis- ja palautumistukivälinettä ja muita unionin rahastoja, mukaan lukien oikeudenmukaisen siirtymän rahasto ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/523⁴¹ perustettu InvestEU-rahasto, edistääkseen laadukasta työllisyyttä ja sosiaalisia investointeja, torjuakseen köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä sekä syrjintää, edistääkseen esteettömyyttä ja osallisuutta sekä tukeakseen työvoiman täydennys- ja uudelleen koulutusmahdollisuuksia, elinikäistä oppimista sekä kaikille suunnattua korkealaatuista koulutusta, johon sisältyy digitaalinen lukutaito ja digitaalinen osaaminen, jotka mahdollistavat voimaannuttamisen digitaalisen ja vihreän talouden edellyttämin taidoin ja pätevyyksin. Jäsenvaltioiden on myös täysimääräisesti hyödynnettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/691⁴² perustettua Euroopan globalisaatiorahastoa työttömiksi jääneille työntekijöille sellaisten työntekijöiden tukemiseksi, jotka on irtisanottu merkittävien rakenteellisten muutosten, kuten covid-19-pandemian, maailmanlaajuisemmasta kehityksestä johtuvien sosioekonomisten muutosten sekä teknologisten ja ympäristöön liittyvien muutosten seurauksena. Vaikka yhdennetyt suuntaviivat on osoitettu jäsenvaltioille ja unionille, ne olisi pantava täytäntöön yhdessä kansallisten,

³⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/2221, annettu 23 päivänä joulukuuta 2020, asetuksen (EU) N:o 1303/2013 muuttamisesta lisämäärärahojen ja toteuttamisjärjestelyjen osalta tuen antamiseksi covid-19-pandemian ja sen sosiaalisten seurausten aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisen edistämiseen sekä talouden vihreän, digitaalisen ja palautumiskykyä tukevan elpymisen pohjustamiseen (REACT-EU-väline) (EUVL L 437, 28.12.2020, s. 30).

³⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/562, annettu 6 päivänä huhtikuuta 2022, asetusten (EU) N:o 1303/2013 ja (EU) N:o 223/2014 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse koheesiopoliittisesta tukitoimesta Euroopan pakolaisten auttamiseksi (CARE) (EUVL L 109, 8.4.2022, s. 1).

³⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159).

⁴⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/613, annettu 12 päivänä huhtikuuta 2022, asetusten (EU) N:o 1303/2013 ja (EU) N:o 223/2014 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse REACT-EU-määrärahoista myönnettävien ennakkomaksujen korottamisesta ja yksikkökustannuksen vahvistamisesta (EUVL L 115, 13.4.2022, s. 38).

⁴¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/523, annettu 24 päivänä maaliskuuta 2021, InvestEU-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta (EUVL L 107, 26.3.2021, s. 30).

⁴² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/691, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, Euroopan globalisaatiorahastosta (EGR) työttömiksi jääneille työntekijöille ja asetuksen (EU) N:o 1309/2013 kumoamisesta (EUVL L 153, 3.5.2021, s. 48).

alueellisten ja paikallisten viranomaisten kanssa siten, että tehdään tiivistä yhteistyötä parlamenttien, työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa.

(15) Työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean on perussopimuksessa määritettyjen toimeksiantojensa mukaisesti seurattava, miten työllisyyspolitiikan suuntaviivat toteutuvat asianomaisten politiikkojen täytäntöönpanossa. Kyseisten komiteoiden ja muiden talous- ja sosiaalipolitiikkojen koordinointiin osallistuvien neuvoston valmisteluelinten on tehtävä tiivistä yhteistyötä. Poliittista vuoropuhelua Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välillä olisi pidettävä yllä erityisesti jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista.

(16) Sosiaalisen suojelun komiteaa on kuultu,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Neuvoston päätöksen (EU) 2022/2296 liitteessä vahvistetut jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivat pidetään voimassa vuonna 2023, ja jäsenvaltioiden on otettava ne huomioon työllisyyspolitiikassaan ja uudistusohjelmissaan.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*